

Høringsuttalelse fra Bergsfjord utviklingslag

10. mai 2016

**Ymber AS' søknad om utvidelse
av
Bergsfjord kraftverk**

Bergsfjord utviklingslag
Postboks 1048
9580 Bergsfjord
epost: info@land.no

2016-05-10

Norges vassdrags- og energidirektorat
epost: nve@nve.no

Deres ref.: 201001376-10

HØRINGSUTTALELSE

YMBER as – SØKNAD OM UTVIDELSE AV BERGSFJORD KRAFTVERK I LOPPA KOMMUNE I FINNMARK

Vedlagt følger Bergsfjord utviklingslags (tidligere Bergsfjord og Langfjordhamn utviklingslag) høringsuttalelse. Utviklingslaget inviterte til folkemøte om saken 26. april. Der ble søknaden gjennomgått og det var full enighet om kommentarene og konklusjonen som framgår av høringsuttalelsen.

Hilsen
Bergsfjord utviklingslag
Berit Land
leder

Innhold

Sammendrag høringsuttalelse.....side 4

Bakgrunn for høringsuttalelsen.....side 5

Kommentarer til Ymbers søknad.....side 10

BERGSFJORD UTVIKLINGSLAGS HØRINGSUTTALELSE TIL YMBER AS' SØKNAD OM UTVIDELSE AV BERGSFJORD KRAFTVERK

Sammendrag høringsuttalelse

Bergsfjord kraftverk har vært i drift siden 1958 uten manøvreringsreglement. Bergsfjordvannet som er magasin for kraftverket, har blir utnyttet fritt etter kraftverkets behov (ref. søknaden punkt 2.2.8 s. 18). Opprustingen og renoveringen som har skjedd fra 2002 og framover har vært helt styrt av Ymber. Det har ikke vært informasjon til/samarbeid med Bergsfjords innbyggere når det gjelder tiltakene og deres virkning på Bergsfjordvannet og Bergsfjordelva.

Inngrepene som er foretatt i forbindelse med opprusting og renovering har ført til at fisken er blitt borte fra Bergsfjordelva. Vi er også bekymret for den virkning de siste års (etter 2010) økte nedtapping vil ha på fiskebestanden i Bergsfjordvannet. Det er ikke utarbeidet noen konsekvensanalyse av den økte nedtappingen.

Det er ikke foretatt dybdemålinger i vannet.

Bergsfjord kraftverk ble bygd ut i 1958. Bergsfjordvannet og Bergsfjordelva ble regulert. Noe som medførte at Bergsfjordelva er tørrlagt ca 9 måneder i året. Ymbers foreslåtte regulering vil resultere i at denne perioden økes til mer enn 11 måneder i året.

Bergsfjords innbyggere har gitt et for bygda betydelig bidrag til storsamfunnet gjennom produksjonen av miljøvennlig og fornybar energi helt siden utbyggingen i 1958. Vi finner det urimelig at vårt nærmiljø skal forringes ytterligere gjennom en økt regulering av Bergsfjordvannet og Bergsfjordelva.

Bergsfjord utviklingslag går i mot den foreslåtte økningen i produksjonen fordi den vil ha store negative konsekvenser for friluftslivet og landskapet i området.

Bergsfjord utviklingslag krever at følgende punkter blir tatt med i konsesjonsbetingelsene:

- **Vannføringen i Bergsfjordelva skal være som før 2002 i perioden 10. juni til 15. september med Bergsfjordvannet fullt i samme periode.**
- **Manøvreringsreglementet for Bergsfjordvannet må sikre at fiskebestanden i vannet ikke reduseres.**
- **Ymber AS må gjenopprette kulpene i Bergsfjordelva til slik de var før 2002.**
- **Minstevannføringen i Bergsfjordelva må være på et nivå som sikrer fiskebestanden i elva.**

BAKGRUNN FOR HØRINGSUTTALELSEN FRA BERGSFJORD UTVIKLINGSLAG

1. Bergsfjordvannet og Bergsfjordelva – Bergsfjords rekreasjonsområde

Bergsfjordvannet og området langs Bergsfjordelva er Bergsfjords viktigste rekreasjonsområde. Området er lett tilgjengelig for alle og er mye brukt hele året. Bergsfjordelva renner som et hvitt, brusende bånd gjennom bygda i perioden juni til september.

Det flotte synet av elv og vann gjør bergsfjordingene stolte av bygda si, den brusende elva er bygdas sjel.

Bergsfjordvannet som rekreasjonsområde

Bergsfjordvannet og området rundt er et populært friluftsområde som benyttes til turgåing, ferdsel i båt, jakt og fiske.

Bergsfjordvannet er det eneste fiskevannet som kan nås fra bygda uten å måtte på sjøen.

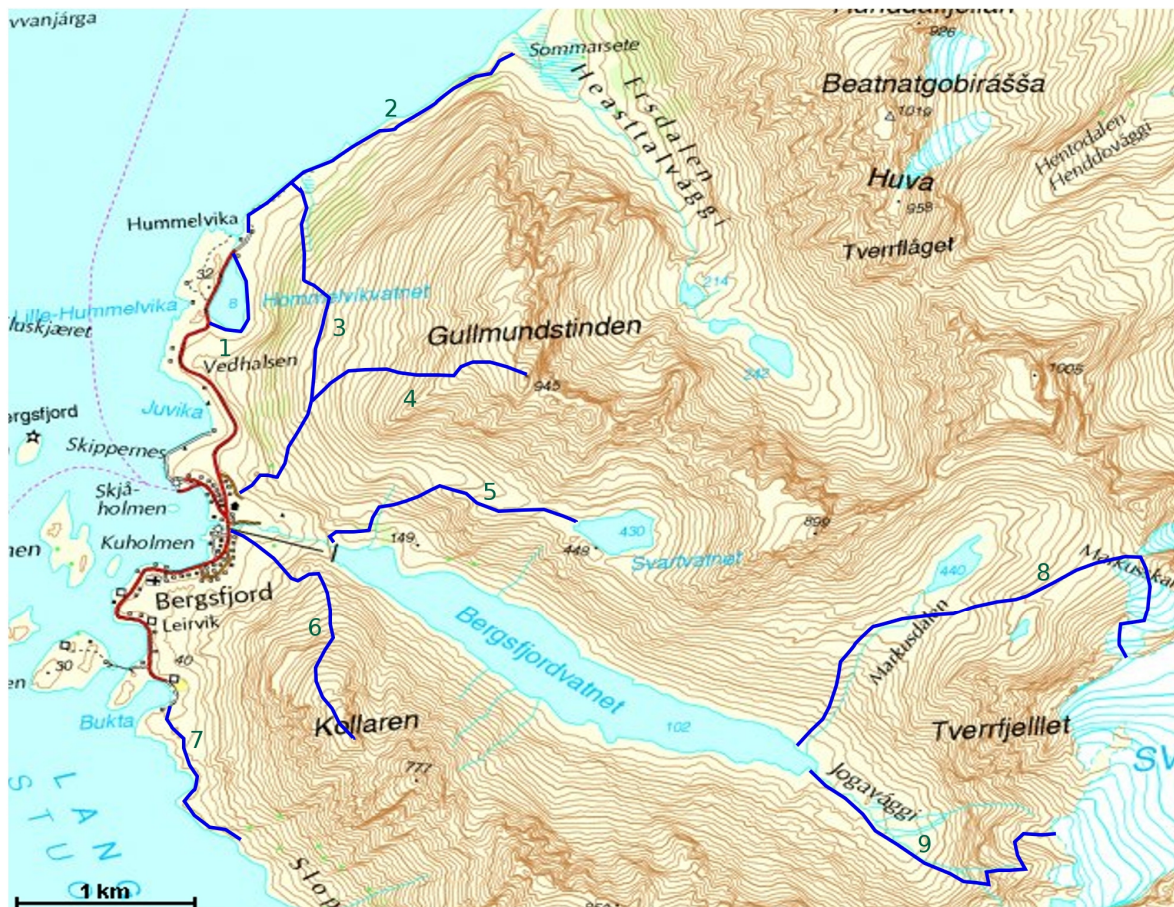
Det er 8 -10 båter i vannet sommerstid. Bergsfjord utviklingslag har båt for utlån. Innerst ved vannet er det anlagt bål plass. Her er vannet veldig grunt og en liten senkning av vannstanden om sommeren vil gjøre området lite attraktivt som turområde.

Det er ryddet sti langs vannet. Folk fisker fra land og fra båt. Økt regulering av vannet vil gi en regulerings sone som vil gjøre at tilgjengeligheten til Bergsfjordvannet blir vanskelig.

Bergsfjordvannet er et yndet fotomotiv. Den foreslåtte reguleringen av vannet vil virke svært skjemmende.

Det er merket turstier til topper langs vannet. Se figur 1 Turstier i området rundt Bergsfjord.

Turstiene er blitt til ved lokalt dugnadsarbeid og finansiert av Finnmarkseiendommen og Loppa kommune.

Figur 1 Turstier i området rundt Bergsfjord

Bergsfjordelva som rekreasjonsområde

På begge sider av elva går det merkede turstier, bl. a. går en merket sti til Fossen. Der kan man nyte synet av fossefallene i elva i all sin prakt.

Det er satt opp grillhytte på det flate partiet av elva.

Ved grillhytta ble det i sin tid ryddet en kulp for fisken. Denne kulpene er nå fylt igjen med løsmasser etter Ymbers anleggsarbeid.

Det er gjennomført vegetasjonsrydding langs elva og på holmene i elva, slik at elva skal få komme til sin rett.

2. Bergsfjord kraftverk

I følge konsesjonssøknad ble kraftverket overdratt til Nord-Troms Kraftlag AS (nå Ymber AS) i 1966. Fram til 2002 ble ikke gjort endringer i reguleringen av vassdraget etter det vi kjenner til.

2002-03 Utsifting/nedgraving av rørgate

Høsten 2002 ble det igangsatt et stort arbeid med utsifting av rørene i rørgata. Ovenfor brua ble rørene gravd ned. Dette arbeidet medførte store inngrep i naturen. Der rørgata er gravd ned, har vegetasjonen begynt å komme tilbake, mens elva er påført varige skader ved at kulpene i elva er fylt opp av løsmasser.

Mellom ventilhuset ved dammen og brua ble rørene gravd ned. Det ble lagd en midlertidig vei over elva ved grillhytta og en vei rett under overløpet. Disse ble ikke fjernet etter at arbeidet var gjort, men er blitt vasket vekk av elvevannet.

Mellom brua og kraftstasjonen ble det lagt nye rør i dagen. Overskuddsmasse ved gravingen ble dumpet i elva.

Det ble ikke foretatt opprydding før i 2010 etter at Bergsfjord utviklingslag hadde varslet NVE. Noe oppryddingsarbeid gjenstår fortsatt.

Arbeidet endret elvas utforming:

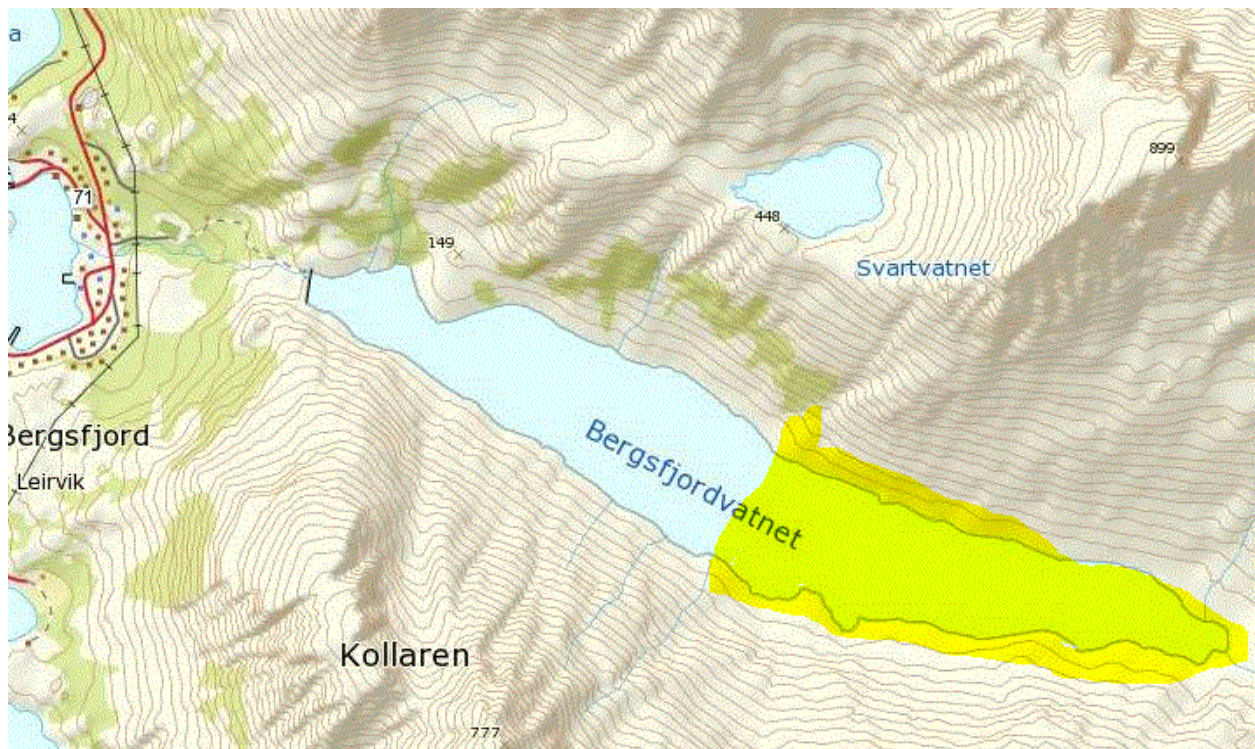
- **Anleggsveiene over elva ble vasket bort og kulpene i elva ble fylt med grus.**
- **Økt utrasing av løsmasse som en følge av gravearbeidet.**
- **Med ny rørgate fikk elva ikke lenger tilført vann i vinterhalvåret. (Den gamle rørgata av tre hadde store lekkasjer.) Dermed kan ikke fisk stå i elva over vinteren.**
- **Det er ikke lenger oppgang av fisk i elva.**

2006-07 Skifte av aggregat i kraftverket

Arbeidet ble utført uten at det ble gitt noen informasjon til innbyggerne i Bergsfjord. I mars 2007 kunne vi på kraftlagets hjemmeside lese at "etter at ny turbin er satt i drift vil det kun unntaksvis være overløp". Bygdas befolkning stilte da spørsmål om hvilke konsesjonsbetingelser det var satt for kraftverket. Vi fant ut det ikke var gitt konsesjon for kraftverket. NVE ble varslet om dette, ref NVEs brev til Nord Troms Kraftlag AS datert 14. mai 2007.

Følger av aggregatskifte:

- **Manøvreringsmønster er endret.**
 - **Oftere ujevn vannføring i elva i perioden juni – september.**
 - **Miljøproblem med støy. Nærmeste nabo til kraftverket, eiendom 11/75, har muntlig klaget til Ymber om markert sterkere støy etter installasjon av nytt aggregat, men har ikke fått noen tilbakemelding.**
- **Bergsfjordvannet er mer nedtappet om vinteren enn tidligere. Nå er halve vannet tørt før snøsmeltingen starter. Tørt område er merket med gul farge i figur 2.**

Figur 2

2009-10 Utbedring av dammen

Arbeidet med pålagt utbedring av dammen ble gjort i 2009-10. Det var varslet at anleggsperioden skulle være 4 uker, men den ble på 5 måneder.

Det ble anlagt anleggsvei rett under overløpet.

Det ble lagd en åpning i fangdammen innenfor dagens dam for å sikre ekstra lav vannstand under arbeidet.

Det ble brukt betong i forbindelse med utbedringen. Betongen ble levert med betongbil. Ved et tilfelle i mai 2009 ble "restbetongen", dvs et billass, pumpet ut i elveløpet rett under overløpet. "Betongelva" ble anslått til å være minst 30 m lang, 2 m bred og 1,5 m tykk på det tykkeste. Se figur 3 Betong dumpet i elveleiet. Utviklingslaget varslet Loppa kommune og Fylkesmannen i Finnmark om dette. Noe av betongen ble fjernet, mens mye ble knust på stedet. For å skjule betongen ble det dumpet stein og løsmasse i elveløpet.

Figur 3 Betong dumpet i elveleiet

Følger av utbedring:

- **Anleggsveien ble vasket bort av vann i overløpet. Løsmassene ble lagt igjen i kulper videre nedover i elva.**
- **Store mengder knust betong og andre løsmasser ble ført nedover i elva og lagt igjen i kulpene der det før stod fisk.**
- **Øverste del av elveløpet nedenfor overløpet har endret karakter. Tidligere svingte elva seg fint mellom berg og store steiner og fine stryk. (Kommentar fra person i bygda: "Jeg kunne gråte da jeg så hvordan strykene var ødelagt.")**
- **Åpningen i fangdammen har gitt Ymber mulighet til å tappe vannet lavere enn tidligere. Årene etter oppgraderingen har innbyggerne registrert en lavere vannstand i Bergsfjordvannet om vinteren enn tidligere. Vi anslår at halve vannet nå blir tørrlagt vinterstid. Dermed er alle de grunne partiene tørrlagt om vinteren. Ørreten er i dårligere stand enn tidligere. Vi er også engstelige for hvilken virkning dette har for gyteområdene til røya.**

Bekymringsmeldinger

Etter at arbeidene startet i 2002 har vi registrert endringer i Ymbers kjøremønster for Bergsfjord kraftverk. Dette er tatt opp av innbyggerne muntlig og skriftlig både med Ymber, NVE, Loppa kommune og Fylkesmannen i Finnmark.

- 2007- mars – NVE angående kraftlagets internettinfo om endret kjøremønster. Etterlyste konsesjonsvilkårene.
- 2007 – Støyproblemer tatt opp muntlig med Ymber
- 2007-dd – Ujevnt kjøremønster der vannføringen plutselig blir veldig lav om sommeren (juni – september) er tatt opp muntlig med Ymber AS. I følge Ymber AS

drives kraftverket med den slukeevnen som er pålagt av NVE i brev datert 14. mai 2007 (0,6 m³/s).

- 2009-05-25 – Fylkesmannen i Finnmark – ang dumping av betong i Bergsfjordelva
- 2012-08-22 – NVE ang tørrlagt elv i august
- 2013-10-22 – NVE ang kraftig nedtapping av Bergsfjordvannet vinterstid.
- 2015-04-23 – NVE ang vannstand i Bergsfjordvannet. Kan Ymber AS endre driftsvilkårene mens konsesjonssøknaden behandles?

Oppsummering

Opprusting og renovering som har skjedd fra 2002 og framover har vært helt styrt av Ymber. Det har ikke vært informasjon til/samarbeid med Bergsfjords innbyggere når det gjelder arbeidene med opprusting og renovering og deres virkning på Bergsfjordvannet og Bergsfjordelva til tross for flere henvendelser fra bygda.

KOMMENTARER TIL YMBERS SØKNAD

I teksten under er sitater fra Ymber AS søknad skrevet med kursiv skrift mens Bergsfjord utviklingslags kommentarer er med uthevet skrift.

Sitat fra Ymber AS søknad

Bergsfjord utviklingslags kommentarer

Sammendrag s. 3

Bakgrunnen for arbeidet var at NVE hadde pålagt å utbedre kulverten gjennom dammen. For å få senket magasinet tilstrekkelig til å kunne gjennomføre arbeidet, måtte avledningskapasiteten gjennom økes. Den økte slukeevnen ga også grunnlag for å øke ytelsen i kraftverket.

Den midlertidige økte avledningskapasiteten ble gjort permanent. Siden 2010 har større deler av vannet enn tidligere ligget tørt om vinteren. (Se vår figur 2 s. 7 i høringsuttalelsen.)

Det er ikke noen forandringer i reguleringsreglementet for magasinet.

Finnes det et reguleringsreglement? I følge NVEs brev datert 11. juni 2009 har ”det etablert seg en praksis for reguleringen av Bergsfjordvatnet opp gjennom årene”. I følge samme brev foreligger det ikke manøvreringsreglement fastsatt i konsesjonsvilkår, heller ikke noe pålegg om minstevannføring fra magasinet.

..vassdraget allerede regulert med de inngrepene som hører til dette.

De største og mest ødeleggende inngrepene er det Ymber som har forårsaket etter 2002 da arbeidet med opprusting og renovering startet.

1.2 Begrunnelse for tiltak s. 6

Nye rør med større kapasitet ga også mulig for å øke slukeevnen og ytelsen i kraftverket. Nytt aggregat med større ytelse ble installert i 2007.

I forbindelse med installasjon av nytt aggregat opplyste Ymber på sine hjemmesider at ”etter at ny turbin er satt i drift vil det kun unntaksvis være overløp”. Denne informasjonen gjorde at Bergsfjords innbyggere kontaktet NVE for å få konsesjonsbetingelsene. Det viste seg da at kraftverket ikke hadde nødvendig tillatelse etter vassdragslovgivningen.

1.4 Dagens situasjon s. 8

På grunn av beliggenheten av elva er verken selve elva eller strykene synlig annet enn fra sjøen.

Bergsfjordelva går som et hvitt brusende bånd gjennom bygda og er godt synlig i bygda fra juni til midt i september.

NVE sier i sitt brev 11. juni 2009 at ”Bergsfjordelva renner gjennom bygda Bergsfjord og utgjør en viktig del av bygdebildet”.

2.1 Hoveddata s. 11

Tabell 1:

Foreslått minstevassføring hele året 0,047m³/s.

Dette vil bety en nærmest tørrlagt elv hele året.

Inntak 97,0 m.o.h.

I offisielle kart er høyde for Bergsfjordvannet 98 m.o.h.

HRV 97,0 m.o.h.

LRV 90,0 m.o.h.

HRV og LRV framstilles som faktum for Gamle Bergsfjord. I følge NVE 11. juni 2009 foreligger det ikke noe manøvreringsreglement.

Laveste vannstand er endret de siste årene med den følge at større deler av vannet ligger tørt om vinteren. (Se vår figur 2 s. 7 i høringsuttalelsen.)

Produksjon, sommer (1/5 - 30/9) økes fra 1,1 GWh til 2,5 GWh

Endret produksjonsmønster vil medføre liten vannføring i elva også store deler av sommeren.

2.2.2 Inntak, reguleringsmagasin og overføringer s. 14

Bergsfjordvatnet er et eksisterende magasin som er regulert med 7 m oppdemping.

Reguleringshøyden er definert av Ymber og har blitt etablert etter at arbeidet med oppgraderingen startet. Vi anslår at reguleringshøyden tidligere var 5 m.

Siden 2010 har større deler av vannet enn tidligere ligget tørt om vinteren.

Både magasininstørrelsen og i hovedsak manøvreringen er beholdt uforandret etter opprustingen.

NVE sier i brev datert 14. mai 2007 at ”inntil endelig behandling av saken er utført av NVE, skal kraftverket driftes med en slukeevne som ikke overstiger 0,6 m³/s”.

Ymber har ikke overholdt dette pålegget, ref gjentatte henvendelser både til Ymber og NVE.

2.2.4 Kraftstasjonen s. 16

Stasjonen ligger i utkanten av bebyggelsen i Bergsfjord.

Kraftstasjonen ligger midt i bygda, se figur 8 i Ymbers søknad

Kraftstasjonsområdet s. 17.

2.2.6 Nettilknytning (kabler) s. 18

Det nye kraftverket medfører at spenningen opprettholdes på et tilfredsstillende nivå i området.

Det oppgraderte kraftverket med ny turbin opprettholder spenningen i området i dag med gammel slukeevne.

Utbygging av Bergsfjord kraftverk forbedrer forsyningssikkerheten til innbyggerne i Vestre Loppa og Kvænangen.

Det har siden 1990 vært toveis forsyningskapasitet via Kvænangen (Ymber) og via Øksfjord (Alta Kraftlag).

2.2.8 Kjøremonster og drift av kraftverket s. 18

Magasinvolumet er på 4,8 mill m³ og utnyttes fritt etter kraftverkets behov.

Det er korrekt at Ymber utnytter vannet fritt etter behov med en reguleringshøyde på 7 m. Vi anslår at reguleringshøyden tidligere var 5 m.

Siden 2010 har større deler av vannet enn tidligere ligget tørt om vinteren.

Manøvreringsreglementet er ikke forandret i forbindelse med tilleggsutbyggingen.

NVE har slått fast at det ikke finnes manøvreringsreglement. Hvordan kan Ymber da si at det ikke vil bli endring i manøvreringsreglementet?

Fig. 10 i Ymbers søknad - Fyllingskurver Bergsfjordvannet s.19-20

Datagrunnlag

Datagrunnlaget i søknaden er svakt. Det er lagt ved 3 figurer som viser fyllingskurve for Bergsfjordvannet i tørt (1981), middels (1984) og vått (1997) år. Kurvene er basert på sammenlignende data for elva som renner ut i Langfjordhamn.

Det er ikke foretatt vannføringsmålinger i Bergsfjordvassdraget.

Kurvene som viser vann i overløpet før oppgradering, stemmer ikke med virkeligheten. I følge kurven for tørt år skulle ikke Bergsfjordvannet være fullt før midt i juli. Dette har aldri skjedd.

Det er ikke foretatt dybdemålinger i Bergsfjordvannet. Det er ingen data som viser tørrlegging av land ved ulike reguleringshøyder.

Reguleringshøyde

Ymber søker om en reguleringshøyde på 7 m fra kote 97 til kote 90. Dette innebærer i følge Ymber at eksisterende regulering av Bergsfjordvannet skal beholdes.

Manøvreringsreglementet skal også beholdes. I følge brev fra NVE 11. juni 2009 foreligger det ikke noe manøvreringsreglement for Bergsfjordvannet.

Etter oppgraderingen av dammen i 2010 har vi registrert en lavere vannstand i Bergsfjordvannet om vinteren enn tidligere. Halve vannet blir tørrlagt vinterstid.

2.4. Fordeler og ulemper ved tiltaket s. 21

Fordeler

Kraftverket er dermed både en bidragsyter til økt andel fornybar energi, samtidig som det er en bidragsyter til globalt redusert CO2-utslipp.

Samfunnsmessig har Bergsfjords innbyggere gjennom Bergsfjord kraftverk siden 1958 gitt et for bygda betydelig bidrag til miljøvennlig og fornybar energi.

Produksjon før utbyggingen var 2,5 GWh, noe som tilsvarer en redusert CO2mengde på ca 1300 tonn pr år siden 1958.

Ulemper

Det blir redusert vassføring på utbyggingsstrekningen som vil redusere elvas betydning som landskapselement.

Vannets og elvas betydning som landskapselement vil bli sterkt forringet som følge av nytt kjøremønster og minstevannføring.

I driftsfasen er det ikke forventet noen særlig endring fra dagens situasjon, slik at den negative virkningen på grunn av tilleggsutbyggingen er vurdert som liten/ingen.

Produksjonen foreslås økt fra 1,1 GWh til 2,5 GWh i perioden 1. mai til 30. september. Dette må betegnes som en vesentlig endring av driften.

I tillegg vil det i sommer perioden normalt være godt synlig vassføring i elva, på grunn av overløp ved inntaket.

Endret produksjonsmønster vil medføre liten vannføring i elva store deler av sommeren også i midlere år. Dessuten vil elva bare være synlig mindre enn 1 måned, mens den nå er synlig i mer enn 3 måneder.

2.5 Arealbruk og eiendomsforhold s. 21

Eiendomsforhold

Loppa kommune eier gnr 14/6 som omfatter mesteparten av arealet mellom dammen og sjøen på nordsiden av Bergsfjordelva.

Loppa kommunes eiendom 14/6 ble innkjøpt i 2009 med midler fra statlig sikring av friluftsområder. Eiendommen er registrert i www.naturbase.no/SikraFriluftsliv med Id FS00002327 Nordelven. Følgende er tinglyst på eiendommen: "Deler av eiendom kan ikke benyttes til annet enn friluftsmål".

Det er utarbeidet forvaltningsplan for området. Planen er godkjent av fylkesmannen i Finnmark.

Eiendommen ligger langs nordsiden av elva og et lite stykke østover på nordsiden av vannet.

Nasjonale laksevassdrag

Bergsfjordelva var sjørøyeelv før utbyggingen i 1958.

Bergsfjordelva var sjørøyeelv inntil Ymbers renoveringsarbeid startet i 2002.

3.1 Hydrologi (virkninger av utbyggingen) s. 23

Alminnelig lavvassføring ved inntaket er beregnet ved skalering av observert alminnelig lavvassføring ved et representativt vannmerke.

Kurvene er basert på sammenlignende data for elva som renner ut i Langfjordhamn.

Det er ikke foretatt vannføringsmålinger i Bergsfjordvassdraget.

..., men en minstevassføring lik alminnelig lavvassføring på 47 l/s vil sikre at det alltid er vann i elva på utbyggingsstrekningen hele året.

Den foreslåtte minstevannføring vil innebære at Bergsfjordelva vil få en sterkt redusert/knapt synlig vannføring størsteparten av året.

Den øverste delen av Bergsfjordelva, dvs ovenfor minstevannsutslippet, vil være tørrlagt minst 11 måneder i et normalt år.

I normale og våte år er perioden med flomoverløp beregnet å vare i 2-2,5 måned.

Dette stemmer ikke med Ymbers egne kurver figur 9 og 10 (vått og middels år).

Fig. 9 viser overløp i mindre enn 2 måneder.

Fig. 10 viser overløp i mindre enn 1 måned.

Fig. 9-11 Vannføring i Bergsfjordelva rett etter inntaket s. 24

Datagrunnlag

Datagrunnlaget i søknaden er svakt.

Det er ikke foretatt vannmålinger i Bergsfjordelva.

Det er vist 3 figurer som viser vannføring i Bergsfjordelva i tørt (1981), middels (1984) og vått (1997) år. Kurvene for opprinnelig utbygging stemmer ikke med virkeligheten. Det har aldri vært så korte perioder med vann i overløpet som angitt i figurer for tørt og vått år.

Like oppstrøms kraftstasjonen s. 25

..., som sammen med minstevassføringen sikrer at det alltid vil være vann i elva på denne strekningen, også når det ikke er flomoverløp.

Den foreslåtte minstevannføringen vil knapt være synlig i elveløpet.

3.2 Vanntemperatur, isforhold og lokalklima s. 25

Etter utbygging

HRV, LRV og reguleringsreglement skal være uforandret.

Når ble HRV, LRV og reguleringsreglement fastlagt og av hvilken myndighet?

Det er foreslått minstevassføring hele året. Vassføringen vil derfor være naturlig på utbyggingsstrekningen i perioden desember - mai.

Den foreslåtte minstevannføringen er lavere enn det som er angitt som naturlig vannføring i figur 10.

3.4 Biologisk mangfold s. 27

De gamle trerørene i dagen ble erstattet..... Dette var i forbindelse med opprusting av eksisterende anlegg og er ikke knyttet direkte til prosjektutvidelsen.

I sammendraget på side 3 sier Ymber at opprustingen og renoveringen i 2002-03 sammen med økt avledningskapasitet ga grunnlag for å øke ytelsen i kraftverket.

Utskiftingen av trerørene må etter vårt syn ses som en del av utvidelsen.

Siden Bergsfjordvatnet i lang tid har vært regulert, vil ikke en slik endring av manøvreringen medføre noen konsekvenser utover de som allerede finnes.

I følge Ymber har det etablert seg en praksis for reguleringen av Bergsfjordvannet opp gjennom årene. Etter at arbeidet med dammen ble avsluttet i 2010 har vi registrert en endring i reguleringshøyden. Siden 2010 har større deler av vannet enn tidligere ligget tørt om vinteren. (Se vår figur 2 s. 7 i høringsuttalelsen.)

3.5. Fisk og ferskvannsbiologi s. 28

Bestanden gikk noe ned etter utbyggingen , og forsvant helt etter at rørgaten ble skiftet ut i 2002-03.

At fiskebestanden forsvant helt, skyldes at det i anleggsperioden ble dumpet løsmasser i elva nedenfor brua, løsmasser som fylte igjen kulpene i elva. Anleggsveiene over elva lenger opp ble vasket bort av vannet.

3.6. Flora og fauna s. 29

Minsteslipping som foreslått hele året og på størrelsen med alminnelig lavvassføring, kan bidra til reetablering av lav-, mosearter og bunnfauna i elva. Dermed vil fossefall og annen fugl som er knyttet til slike habitat også kunne få bedret livsvilkår.

Den foreslåtte minstevannføring vil neppe kompensere for den tidligere vanntilførsel gjennom lekkasjene i de gamle trerørene som lå i dagen. De avga fuktighet til området rundt. Dette ble endret ved nedgraving av rørene. Nedgravingen av rørene har påvirket fiskebestanden i elva og kan ha påvirket forekomsten av fuktighetsavhengige planter.

3.7 Landskap s. 29

Nedre del av vannvegen og kraftstasjonen ligger i Bergsfjordbygda.....Her utgjør Bergsfjordelva ikke noe viktig element. Elva går bak bebyggelsen og er kun synlig der den renner ut i fjorden.

Den brusende Bergsfjordelva som går som et hvitt bånd gjennom bygda fra juni til september er godt synlig i bygda og et viktig element i landskapet.

Figur 15 Stryk sett fra sjøen i Ymbers søknad er et syn som også ses godt fra ulike steder i bygda.

Den viktigste virkningen for landskapet er den reduserte vassføringen i elva.

Både synet av og lyden av den brusende elva er viktige positive elementer i opplevelsen av landskapet.

Det er ikke pålagt minsteslipping nå. Mindestlipping skal sikre garantert vann i elva og strykene.

Manglende pålegg skyldes at det ikke er søkt om konsesjon tidligere.

Minsteslipping vil ikke gi vann i den øverste fossen, ref figur 15 Stryk sett fra sjøen.

Fossen ligger ovenfor minstevannsutslipet.

En samlet vurdering av områdets verdi i forhold til landskap og tiltakets omfang gir liten negativ konsekvens.

Tiltakets omfang gir store negative konsekvenser for landskapet.

3.11 Brukerinteresser s. 32

I følge Arealisdata på nett er det ikke avgrenset statlig sikrete eller andre viktige friluftsområder.

Loppa kommunes eiendom 14/6 ble innkjøpt i 2009 med midler fra statlig sikring av friluftsområder. Eiendommen er registrert i www.naturbase.no/SikraFriluftsliv med Id FS00002327 Nordelven. Følgende er tinglyst på eiendommen: "Deler av eiendom kan ikke benyttes til annet enn friluftsmål".

Det er utarbeidet forvaltningsplan for området. Planen er godkjent av fylkesmannen i Finnmark.

Eiendommen ligger langs nordsiden av elva og et lite stykke østover på nordsiden av vannet.

Det er ikke kjent at noen driver aktiv jakt på disse artene (rype og hare) i Bergsfjorden.

Det drives småviltjakt i Bergsfjord.

Det er en aktiv jeger- og fiskeforening i Bergsfjord, Bergsfjord Jeger og Fisk.

4. Avbøtende tiltak s. 34

Minstevannføring s. 34

Det er lagt til grunn at det slippes en garantert minstevassføring på 47 l/s hele året.

Dette er uakseptabelt. En slik vannføring vil ikke være et synlig element i landskapsbildet.

Denne vassføringen vil medføre at en viss produksjon av vannlevende organismer kan opprettholde og ansees tilstrekkelig.

Bioreg sier i sin rapport (Ymbers søknad s. 68) at ”den planlagte minstevassføringen er trolig for lav til at en for vente en reetablering av røye i elva”.

Fisk s. 34

Om det blir bestemt at røyearter kan reetableres, kreves en kombinasjon av justering av elveløpet og noe større utslipp av vann i oktober-november.

Elveløpet må tilbakeføres til utformingen slik det var før 2002.

Støy s. 34

Erfaringer fra den tiden kraftverket har vært i drift viser at støyproblemer ikke har vært til sjenanse for omgivelsene.

Det er støyplager for nærmeste nabo til kraftverket, eiendom 11/75. De har muntlig klaget til Ymber om markert sterkere støy etter installasjon av ny turbin i 2006-07.

Bioregs rapporter om virkning på biologisk mangfold og på anadrom fisk i Bergsfjordelva

Her vises til kommentarene til Ymbers søknad.